

Aktuelt til Dyrslæger 07

Indhold: Kønssorteret sæd tilladt i økologisk produktion, Høje koncentrationer af antibiotika i mælken, Klovspecialistgruppen, Hornrelaterede klovlidelser giver høj kodødelighed, Ny aktualitet for miltbrand?, Pilotprojekt om mycoplasma, "Fodringsdagen".

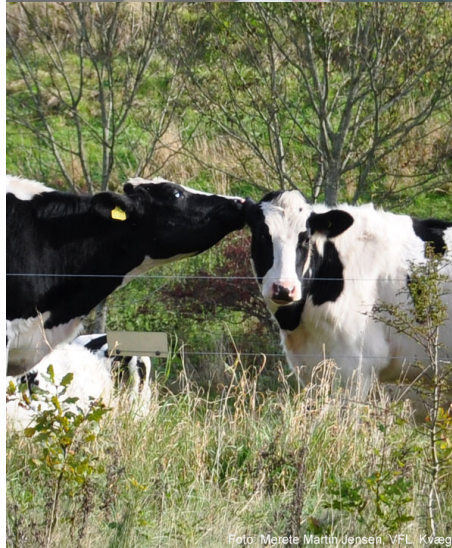

Foto: Mette Martin Jensen, VFL, Kvæg

Indhold

Kønssorteret sæd tilladt i økologisk produktion

Høje koncentrationer af antibiotika i mælken

Ny gruppe af klovspecialister

Hornrelaterede klovlidelser giver høj kodødelighed

Ny aktualitet for miltbrand - måske?

Pilotprojekt om mycoplasma

"Fodringsdagen" - Temadag om aktuelle fodringsspørgsmål

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

Kønssorteret sæd tilladt i økologisk produktion

NaturErhvervstyrelsen har åbnet mulighed for anvendelse af kønssorteret sæd (KSS) i økologiske kvægbesætninger. Brug af KSS har været genstand for en del diskussion i økologiske kredse, men der er ikke på nuværende tidspunkt brancheregler, der hindrer brugen. KSS kan i kombination med anvendelse af sæd fra kødkvæg være med til at skabe en bedre økonomi - ikke mindst i jerseybesætninger.

Af dyrlæge Henrik Læssøe Martin, hlm@vfl.dk

Høje koncentrationer af antibiotika i mælken

Arla havde specielt i marts måned flere påvisninger af antibiotika i silotanke med kassation af mange tons mælk. Antallet af nye uheld er heldigvis reduceret, men fund af høje koncentrationer i leverandørprøver er stadig årsag til kassation af mælk i silotanke på mejeriet.

Tuber med benzylpenicillin

Uheldene skyldes oftest høje koncentrationer af benzylpenicillin. Jeg har regnet lidt på risikoen for forekomst af de høje koncentrationer. Ved injektionsbehandling vil der selv ved direkte malkning af en nybehandlet ko i tanken oftest være koncentration i tankmælken under 2 µg/kg.

Ved de store uheld vi har set, er der ofte fundet koncentrationer fra 10 – 300 µg/kg. Disse høje koncentrationer kan formentlig kun forekomme, hvis en ko behandlet med tuber med benzylpenicillin malkes direkte i tanken.

Gennemgå procedurerne for framalkning

Vi må derfor endnu en gang understrege, at der er al mulig grund til at gennemgå de praktiske procedurer i forbindelse med behandling og framalkning og sikre at kommunikationen mellem medarbejderne omkring disse forhold er optimal. Vær særlig opmærksom ved behandling med tuber.

I besætninger med AMS skal indtastning af køer til framalkning og mærkning af køer med rød tape foretages inden behandling påbegyndes.

Ved konventionel malkning foretages mærkning af køerne med rød tape eller ankelbånd før behandling påbegyndes, behandlede køer holdes i et separat hold, der anvendes sikkert framalkningsudstyr og alle framalkede køer kontrolleres ved afkrydsning på tavle ved hver malkning.

Af specialkonsulent/dyrlæge Jørgen Katholm, jka@vfl.dk

Ny gruppe af klovspecialister

Klovlidelser er multifaktorielle, hvorfor systematik og overblik er absolut essentiel i rådgivningen for bedre klovsundhed.

For at kunne yde kvægbrugerne opdateret ekspertviden på området er 12 lokale rådgivningscentre gået sammen om at oprette en gruppe af klovspecialister bestående af i alt 11 kvægrådgivere. De vil fremover udføre rådgivningsbesøg med gennemgang af KlovRisk, tolkning af klovudskrifter og udfærdigelse af handlingsplaner specifikt rettet mod bedre klovsundhed. Gruppen lægger stor vægt på samarbejde med andre faggrupper, klovbeskærere såvel som dyrlæger.

Se [her](#), hvem der i dit nærområde er med i "**Klovgruppen**".

Af dyrlæge Pia Nielsen, pin@vfl.dk

Hornrelaterede klovlidelser giver høj kodødelighed

En analyse af alle 360.000 klovregistreringer foretaget i 2011 fastslår, at der er en statistisk sikker sammenhæng mellem forekomst af sålesår eller byld i hvid linje og høj kodødelighed.

Dødeligheden i besætninger med lav forekomst af diagnoserne **byld i hvid linje** eller **svær sålesår** er signifikant lavere end dødeligheden i besætninger med høj forekomst af de pågældende lidelser.

Det er sandsynligt, at dødeligheden kan reduceres markant, hvis forekomsten af en af **byld i hvid linje** eller **svær sålesår** kan nedbringes bare med få procent.

Fotos fra Nordisk Klovatlas, VFL, Kvæg:

Mild sålesår.

Svær sålesår.

Byld i hvid linje.

Der er hermed endnu en konkret grund til at yde en målrettet indsats for forbedring af klovsundheden.

Den gennemsnitlige dødelighed i besætninger med:
 $\geq 5\%$ svær sålesår eller $\geq 4\%$ byld i hvid linje er 6,5 %

Den gennemsnitlige dødelighed i besætninger med:
 $\leq 3\%$ svær sålesår eller $\leq 2\%$ byld i hvid linje er 4,7 %

Se flere klovlidelser i [Nordisk Klovatlas](#)

Af dyrlæge Pia Nielsen, pin@vfl.dk

Ny aktualitet for miltbrand - måske?

Sygdommen miltbrand forårsages af en sporedannende bakterie. Sporerne er meget modstandsdygtige og kan overleve i jord i 50-100 år.

Det til trods har der igennem tiderne været tradition for at dyr, der døde af miltbrand, blev gravet ned på dårlige jordområder, dvs. på overdrev, som ikke blev benyttet til landbrugsproduktion eller afgræsning.

Danmark har ikke haft udbrud af miltbrand i husdyrbruget siden 1988. Men i de seneste år er der i nabolande (bl.a. Sverige) konstateret en række nye udbrud af miltbrand hos kvæg. Baggrunden for disse udbrud menes at være, at de senere års nedbørsmængder har øget grundvandsspejlet, hvorved miltbrandsporer fra døde dyr er ført op til jordoverfladen, hvorefter smitte til græssende dyr har kunnet finde sted. En del udbrud er set hos kvæg, der benyttes til afgræsning af naturområder, som tidligere var overdrev.

Der findes ikke registreringer af de områder, hvor man har nedgravet dyr, der er døde af miltbrand. Udviklingen i de klimatiske forhold og den øgede brug af kvæg, får og geder til nedgræsning i forbindelse

med naturpleje kan derfor medføre en vis risiko for udbrud af miltbrand - også i Danmark.

Kliniske symptomer på miltbrand

1) Pludselig død uden forudgående symptomer med blødninger ud fra legemsåbninger efter dødens indtræden, eller

2) Kort sygdomsforløb med hurtig temperaturstigning op til 41,5°C, manglende drøvtygning, stærk nedsat mælkeydelse, kastning, øget uro efterfulgt af depression, vejrtrækningsproblemer, ukoordinerede bevægelser, krampes, blødninger ud fra legemsåbninger, kollaps, død efter 1-3 dage.

Mistanke om miltbrand skal anmeldes til beredskabsafdelingen ved den lokale Fødevareregion.

Af specialkonsulent/dyrlæge Kaspar Krogh, ksk@vfl.dk

Pilotprojekt om mycoplasma

Videncentret for Landbrug, Kvæg har igangsat et pilotprojekt om Mycoplasma bovis. Vi bruger alle tilgængelige diagnostiske metoder for at blive klogere på spredningen af agens indenfor og mellem besætninger. Derudover søger vi bl.a. viden om udviklingen af antistoffer og forekomsten af raske smittebærere.

Besætninger efterlyses

Vi efterlyser yderligere en-to besætninger, der både har kliniske tegn på infektion med Mycoplasma bovis OG en positiv besætningsdiagnose (tank-PCR), som ikke er mere end to-tre uger gammel. Har du en eller flere besætninger som mulige kandidater, så kontakt snarest muligt Kaspar Krogh, ksk@vfl.dk, mobil: 40 18 12 28. Pilotprojektet løber året ud og vil blive væsentligt udvidet fra 2013.

Af specialkonsulent/dyrlæge Kaspar Krogh, ksk@vfl.dk

"Fodringsdagen" - Temadag om aktuelle fodringsspørgsmål

Tirsdag den 4. september 2012 er det endnu en gang tid til den årlige fodringsdag i Herning Kongrescenter. Programmet er bredt sammensat, idet vi sætter fokus på flere aspekter omkring fodring af malkekøer og kvier. Et stort tema på Fodringsdagen er tildeling af fedt og protein til malkekøer herunder økonomiske betragtninger.

Du kan læse mere om fodringsdagen og tilmelde dig arrangementet [her](#)

Af landskonsulent Ole Aaes, oea@vfl.dk